

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Болкарьова О.В.

старший викладач,

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

АКТУАЛЬНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦЯ З ВИЩОЮ ОСВІТОЮ

Сучасні тенденції змушують змінювати стандарти освітнього процесу та впроваджувати європейський освітній простір для підвищення якості професійної підготовки сучасного фахівця здатного досягати науково-технічного прогресу за допомогою вже існуючого досвіду іноземних фахівців. Тому, європейський освітній простір та готовність України до євроінтеграції збільшує попит на вивчення іноземної мови професійної діяльності. Зміни, що відбуваються в освітній та професійній галузі сприяють збільшенню кількості компетентних фахівців різних сфер. Створення ділових стосунків допомагає розширити професійні можливості та оптимізує пошук шляхів удосконалення навчання майбутніх спеціалістів, що буде сприяти їх мобільності та конкурентоспроможності на ринку праці. Забезпечення формування високого рівня професіоналізму буде сприяти розвитку країни.

Використання знань, умінь та навичок отриманих з університету надає можливості досягти високого рівня професійної діяльності. Потреба суспільства у висококваліфікованих фахівцях, здатних до ефективного використання іноземної мови у професійній діяльності, формування компетенції та вивчення проблеми низької мотивації студентів.

Аналізуючи результати проведених досліджень можна стверджувати, що методика викладання іноземної мови була і залишається предметом інтересу багатьох дослідників, серед яких можна виділити О.Б. Тарнопольського, Г.Є. Бакаєву, В.Д. Борщовецьку, С.С. Коломієць, Е.В. Мірошніченко, С.П. Кожушко, Brieger N., Ellis M. та ін. Дані дослідники звертали свою увагу передусім на вивчення іноземної мови за професійним спрямуванням з метою подальшого використання у професійній діяльності.

Довести необхідність і визначити актуальність вивчення іноземної мови у закладах вищої освіти для підготовки фахівців нефілологічного спрямування з подальшою можливістю впровадження мови у професійній діяльності.

Викладання іноземної мови за професійним спрямуванням вимагає від викладача вмінь та знань зацікавити слухача курсу, утримати увагу аудиторії, сприяти подальшому вивченні і використанню отриманої інформації в професійній сфері. Більш того, сучасні тенденції змушують викладача використовувати інноваційні технології та он-лайн ресурси, за допомогою яких навчальний процес стає доступним, інтерактивним. Проте, слід нагадати, що робота викладача складає лиш частину бажаного результату, адже задача студента отримати інформацію та прийняти її з подальшим використанням. Сфера іноземної мови професійного спрямування (зокрема ділової), згідно з Н. Брігером, складається з наступних взаємопов'язаних компонентів: знання мови, комунікативних вмінь та професійного змісту. Завдання викладача полягає у поступовому збільшенні мовних знань студентів з основ фаху та розвитку комунікативних умінь, притаманних професійній діяльності. М. Елліс і К. Джонсон також вважають, що навчання має базуватися на фаховості. Тобто ознакою навчання мови професійного спрямування є її специфіка щодо певних професійних потреб тих, хто навчається [6, с. 12]. Зазвичай, використовується комунікативний метод, метод стимулювання навчально-пізнавальної діяльності для створення ситуацій формування інтересу до навчання та майбутньої професії (навчальні ігри, дискусії, творчі завдання, комунікативна атака чи брейншторм).

Оскільки професійні сфери та ситуації відрізняються залежно від спеціальності, зміст різних курсів іноземної мови також буде різним. Виходячи з того, що спеціаліст певної галузі потребує знання іноземної мови для успішного здійснення своєї діяльності у професійних ситуаціях, увесь процес навчання іноземної мови професійного спрямування повинен бути максимально наближеним до реальної професійної діяльності даного спеціаліста [5, с. 37]. Досвід практичної роботи свідчить, що в умовах відсутності мовного середовища невимуснені ситуації спілкування іноземною мовою виникають дуже рідко. Більшість ситуацій моделюються викладачем, який враховує необхідні елементи наповнення завдання та професійних потреб. Але оскільки всі параметри ситуацій аналогічні суспільним і зумовлюють

появу відповідної комунікативної інтенції та вирішення комунікативного завдання у студентів формуються повноцінні мовленнєві уміння.

Забезпечення формування високого рівня професіоналізму буде сприяти розвитку країни, саме тому в напрямі європейської раціоналістичної традиції формується концепт вільної й відповідальної особистості, становлення якої є результатом освіти. Подолання ж інших суперечностей класичної освітньої парадигми – між орієнтацією на розвиток особистості й вузькою спеціалізацією освіти; між декларованим правом і соціальними обмеженнями на отримання якісної освіти; між системно-соціальною функцією освіти і її роллю як форми підготовки фахівців – обумовлює напрями її трансформацій у XX і XXI століттях [3, с. 3].

Створена модель, процесу викладання з чіткою метою по завершенню курсу допомагає отримати якісний результат. Сучасні вимоги до випускників ВНЗ передбачають вміння проводити презентацію іноземною мовою. Методика навчання презентації англійською мовою, як вважає Ю.С. Авсюкевич, базується на загальних принципах сучасної системи викладання мови професійного спрямування [1]. Принцип практичної реалізації комунікативної компетенції у навчанні означає необхідність якомога точніше відтворювати умови професійних відносин, які моделюють реальні умови презентації. Принцип проблемності навчання передбачає включення завдань проблемного характеру. Принцип автономії творчої навчальної діяльності полягає у вмінні студента самостійно вирішувати проблемні творчі завдання засобами мови, що вивчається [4].

Студент є активним творцем процесу навчання в руках митця, здатним до взаємодії та активного спілкування. Саме якісна підготовка викладача з використанням необхідних методів, адаптованих ресурсів та сучасних технологій створюють необхідні передумови для формування мовленнєвої компетенції студентів, здатності критично мислити, приймати колективні рішення, вдосконалювати професійну та загальну культуру спілкування. У процесі реалізації інтерактивного методу на практичних заняттях з іноземної мови професійного спрямування необхідно пам'ятати, що його базовим принципом є принцип колективної взаємодії, згідно з яким досягнення студентами комунікативних цілей відбувається через професійне бачення проблеми з використанням іноземної мови: дискусії та обговорення, діалоги, комунікативні ігри, імпровізації, дебати. Занурення студентів у

колективну роботу з використанням знань інших предметів інтегрує знання, аналізує загальну ерудицію та забезпечує співвідношення міжгалузевих знань за допомогою знищення мовних бар'єрів. Таким чином, викладач іноземної мови отримує якісне практичне заняття за загальноєвропейськими стандартами викладання іноземної мови. Практичний досвід показує, що використання в навчальному процесі інтерактивних технологій навчання збільшує діапазон термінологічної лексики за фахом, робить процес навчання пізнавальним і професійно спрямованим.

Міністерство освіти і науки розробило та схвалило на засідання Колегії МОН Концепцію розвитку англійської мови в університетах у 2019 році. Документ передбачає організацію мовних курсів та інтенсивів, володіння англійською мовою на рівні не менш як B1 стане обов'язковою умовою для вступу, B2 – для випуску, частину профільних дисциплін пропонують зробити англомовними та проводити регулярні «скринінги знань», зокрема, запровадити обов'язкове ЗНО з іноземної мови після бакалаврату. Для цього заохочення університетів до викладання і студентів до вивчення англійської мови під час бакалаврату концепція передбачає збільшення годин та зміни змісту мовних дисциплін, впровадження безкоштовних он-лайн курсів для самостійного вивчення студентами англійської мови. Такий формат має стати доповненням до регулярного вивчення мови в школі та університеті, а також для різних рівнів учнів. Ці курси допоможуть студентам, які прагнуть вступити до бакалаврських, магістерських та докторських програм і які повинні досягти певного рівня англійської мови [2].

Аналізуючи вищезазначений матеріал, можна дійти висновку, що використання та впровадження сучасних підходів у процес викладання іноземних мов у ЗВО має підвищити якість навчання іноземних мов, а також наблизити його до європейського стандарту. Для покращення якості знань студентів з іноземних мов завдання викладача полягає у поступовому збільшенні мовних знань студентів з основ фаху та розвитку комунікативних умінь, притаманних професійній діяльності. Таким чином, викладач стає наставником самостійної, аудиторної та творчої діяльності студентів. Однак, слід враховувати індивідуальні особливості сприйняття іноземної мови в процесі впровадження нових методів, темп сприйняття та звичайне відпрацювання граматичних тем, для подальшого спілкування.

Список використаних джерел:

1. Авсюкевич Ю.С. Принципи навчання англомовної презентації студентів економічних напрямів / Ю.С. Авсюкевич // Інозем. мови. – 2008. – № 1. – С. 25-30.
2. МОН створило концепцію розвитку англійської в університетах [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/news/mon-stvorilo-konceptiyu-rozvitku-anglijskoyi-v-universitetah-u-dodatku-riven-v1-obovyazkova-umova-vstupu-v2-vipusku-vikladannya-profilnih-disciplin-inozemnoyu-ta-movni-skriningi>
3. Плахотнік О. В. Суб'єкт в освітньому просторі: соціально-філософський аналіз: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філос. наук; спец. 09.00.03 «Соціальна філософія та філософія історії» / О. В. Плахотнік. – Харків, 2004. – 19 с.
4. Тарнопольский О.Б. Методика обучения английскому языку для делового общения : учеб. пособие / О.Б. Тарнопольский, С.П. Кожушко. – К. : Ленвіт, 2004. – С. 60-65.
5. Brieger N. Teaching Business English Handbook / N. Brieger. – OUP, 1997. – 192 p.
6. Ellis M. Teaching Business English / M. Ellis, Ch. Johnson. – OUP, 1994. – 237 p.

Глебова В.С.

студентка;

Ульянова В.С.

доктор педагогічних наук, доцент,

Харківська гуманітарно-педагогічна академія

УСПІШНІСТЬ ФОРМУВАННЯ МУЗИЧНО-ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА У ПРОЦЕСІ ІНТЕГРАЦІЙНОГО ВИВЧЕННЯ МУЗИЧНО-ТЕОРЕТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН

Актуальною проблемою сучасної педагогіки є проблема формування і розвитку творчої особистості фахівця. Аналіз наукової літератури свідчить про велику увагу вчених-філософів, психологів, педагогів до творчого потенціалу особистості. У філософському аспекті цей феномен досліджується такими вченими, як О. Клепиков, І. Кучерявий, П. Кравчук, І. Маноха, Л. Москвичова та інші. У психолого-педагогічній галузі творчий потенціал майбутнього вчителя вивчають О. Виговська, В. Доній, І. Єрмаков, Н. Кічук, Г. Несен, О. Сисоєва, О. Сущенко та інші.